

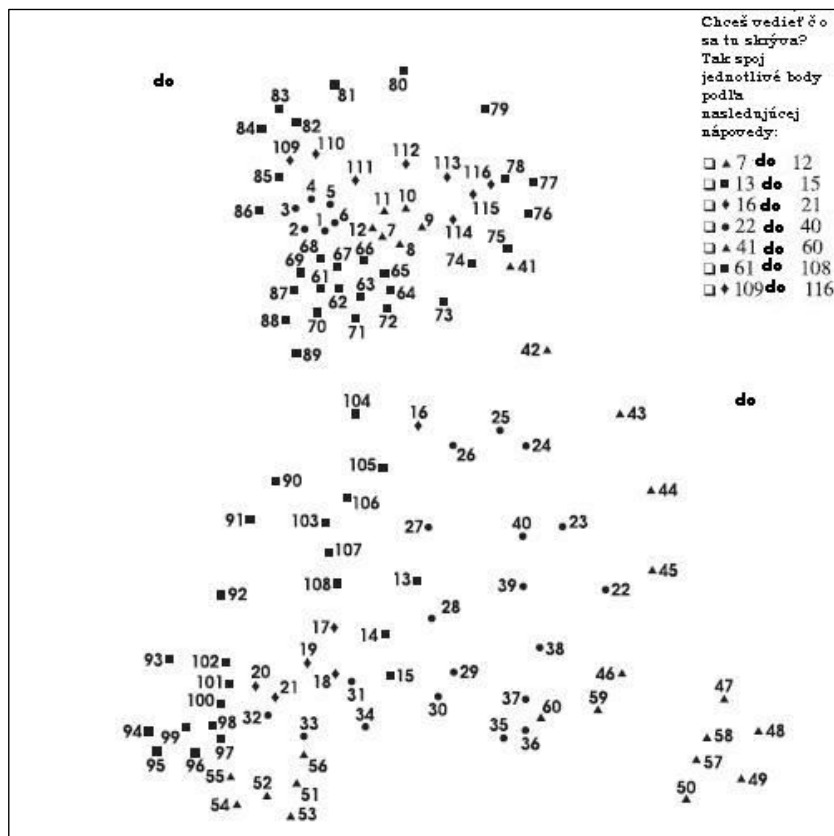
Špirála

Túto špirálu premente preložením štyroch zápaliek na tri štvorce.

Kofko je na obrázku trojuholníkov?

Holič sa pýta zákazník: „Chcete ježka?“ „Dajte pokoj, čím by som ho kfmil?“

Chceš vedieť čo sa tu skrýva?
Tak spoj jednotlivé body podľa nasledujúcej nápovedy:

- ▲ 7 do 12
- ■ 13 do 15
- + 16 do 21
- * 22 do 40
- ▲ 41 do 60
- ■ 61 do 108
- + 109 do 116

Spracoval MŠ

Vydáva
Gréckokatolícka cirkev
Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov
Ul. Martina Benku 7, 080 01 Prešov

internet: www.grkat-sekcov.sk
e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk
tel.: 051/7725 540
tlač: A-media, sro., Reimanova 8, Prešov

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10 € / 3 Sk

Neprešlo jazykovou úpravou

† Farský list

Číslo 1 18. január 2009

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ROK SV. PAVLA – List Títovi

1. Adresát: List je adresovaný Pavlovmu sprievodcovi a spolupracovníkovi Títovi. Skutky apoštolov sa o ňom vôbec nezmenujú; je však o ňom viacero údajov v Liste Galaťanom (porov. 2,1.3) a v Druhom liste Korinťanom (porov. 2,13; 7,6.13 n.; 8,6.16.23; 12,18). Pochádzal pravdepodobne z Cilície a pôvodom bol pohan (porov. Gal 2,3).

Pre Krista ho získal apoštol Pavol (porov. Tít 1,4), ale neobrezal ho, aby na jeho príklade neskôr na Jeruzalemskom sneme ukázal, že kresťania z pohanstva sú slobodní od židovského zákona a nevyžaduje sa od nich obriezka (porov. Gal 2,1-5). Bol schopným organizátorom a sprostredkovateľom, a preto ho Pavol poveroval dôležitými úlohami, najmä

v ťažkých a kritických situáciách svojho apoštolského účinkovania (porov. 2 Kor 7,6-16; 12,17-18) a pri vykonaní zbierky pre chudobných v Jeruzaleme (porov. 2 Kor 8,6.16-24). Podľa Listu Títovi 1,5 Pavol ho poveril, aby zriadil organizáciu a usporiadal pomery v kresťanskej obci na ostrove Kréte. Títus bol počas druhého Pavlovho väznenia

v Ríme určitý čas s ním, no potom odišiel do Dalmácie (porov. 2 Tim 4,10). Podľa starej tradície zomrel vo veku 93 rokov na Kréte.

2. Okolnosti a cieľ listu: Ako Prvý list Timotejovi, s ktorým má veľa spoločného čo do obsahu a pastoračného rázu, napísal Pavol tento list v Macedónsku v r. 64-65, teda nedlho po tom, čo poveril Títa organizáciou cirkevného spoločenstva na Kréte. V liste prejavuje starostlivosť o túto kresťanskú obec, dáva Títovi smernice na jej zriadenie a pokyny, ako

bojovať proti bludným náukám falošných učiteľov a ako usmerniť život veriacich podľa kresťanského učenia a ich stavovských povinností.

Tento krátky spis má skôr úradný ako osobný ráz. Jeho charakteristickou črtou je rozsah a hĺbka

teologických motivácií (porov. 2,11-14; 3,3-7). Pravdepodobne ide o fragmenty prvokresťanskej katechézy alebo formúl vyznania viery, ktoré tvoria jadro kresťanského kréda a života. V dôsledku toho nadobúdajú aj pastoračné pokyny listu osobitný tón.

3. Rozdelenie a obsah listu:

Pozdrav (1,1-4).

Títus a organizácia cirkvi na Kréte (1,5-16):

Cirkevní predstavení: ustanovenie a požadované vlastnosti (1,5-9)

Boj proti falošným učiteľom (1,10-16).

Pastoračné pokyny pre život kresťanov (2,1 - 3,11):

Stavovské povinnosti (2,1-10)

Teologická motivácia života kresťanov (2, 11-15)

Všeobecné povinnosti kresťanov: ich vzťahy k vrchnostiam a k svetu (3,1-8)

Osobitné rady pre Títa (3,9-11).

Záver: Správy a pozdrav (3,12-15).

Prevzaté z internetového zdroja, oMZ

Životopis svätých

Sv. Xénia, prepodobná – 24.

január

O živote sv. Euzébie z Milasy jestvuje niekoľko zmienok. Sú však popretkávané legendárnymi prvkami, preto jej životopis nevieme presne zostaviť. Podľa všetkého sa narodila v Ríme v 5. storočí, bola presvedčenou kresťankou. Zvolila si panenstvo pre Krista, kvôli tomu vytrvalo odmietala ponuky na sobáš. Neskôr odišla do Milasy na juhovýchode Malej Ázie, kde spolu s ázijskými obyvateľmi žili aj Gréci, bolo tam niekoľko miest na grécky spôsob. Tam bola známa pod menom Xénia. Medzi ľuďmi sa rýchlo rozšírili chýry o zázrakoch, ktoré sa stali na jej príhovor. Existujú i viaceré záznamy o nej, avšak zakladajú sa na legendách. Jej mená Euzébia a Xénia pochádzajú z gréčtiny. Euzébia bolo meno, ktoré sa na kresťanskom

Východe používalo menej, viac používané bolo meno Xénia.

Sv. Trifón, mučeník – 1. február

Sv. Trifón sa narodil v Camposede, v dedinke blízko Nicei vo Frýgii v roku 232. Už od detstva ho veľmi zaujímalo Sväté Písmo a usilovne ho čítal a študoval. Jeho život bol sprevádzaný mnohými zázrakmi. V roku 250 začal cisár Décius kruté a nemilosrdné prenasledovanie kresťanov. Trifóna, keďže bol známy svojou neochvejnou vierou, zatkli hneď ten istý rok. Postaral sa o to prefekt Aquilino. Trifón mal vtedy osemnásť rokov. Odviedli ho do Nicei a tam po krutom mučení zomrel.

Jeho telesné pozostatky boli prevezené do Camposede, kde ich uchovávali až do roku 809. V tom roku ich prevážala istá benátska loď do Benátok. Počas cesty ich však

prekvapila búrka na

Pre deti a všetky Božie deti

Jób

Prečo je na svete bolesť? Prečo trpí spravodlivý? – Nie je ľahké nájsť uspokojivú odpoveď na tieto otázky. Možno si to plne nenárokoval ani starozákonný pisateľ knihy o Jóbovi.

Jób bol statočný a nábožný muž. Vyhybal sa každému zlu. Boh mu žehnal. Mal radosť z detí i hojného majetku. Takto nebolo pre neho ťažké Boha počúvať. No Boh na neho dopustil skúšku. Postupne príde o majetok i deti. A čo Jób? Podrobuje sa Bohu a hovorí: „Boh dal, Boh vzal, nech je zvelebené Božie meno.“(Jób 1, 21)

Prichádza ďalšie utrpenie. Strašná choroba. Celé telo sa stalo jedným vredom, jednou veľkou ranou. Ale ani v tomto trápení Jób nerepe voči Bohu. Keď však prídu jeho traja priatelia a nenachádzajú slová potechy, Jób to nevydrží a začne sa žalovať na svoj osud. Vyčíta Bohu. Dôvodí, že si to nezaslúžil. Priatelia však zastávajú názor, že je to Boží trest, že Jób sa musel veľmi previniť, keď ho postihlo také nešťastie.

Nato Boh dáva Jóbovým priateľom lekciu. Nie každé trápenie je trestom. Ono je skúškou, príležitosťou na vnútorné očistenie, zmenu k lepšiemu.

Jób zasa porozumie, že božie zámery presahujú ľudskú chápacosť, že nemožno brať Boha na zodpovednosť. Dôležité je nepoľaviť v dôvere voči nemu.

Až Ježiš nám dáva účinnú odpoveď na prítomnosť utrpenia vo svete. Berie naše trápenia za svoje a robí ich nástrojom spásy.

Utrpenia tohoto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou. (Rím 8, 18)

Zapamätaj si

1. Je utrpenie vždy trestom za hriech?
Je dôsledkom hriechu, ale často býva aj skúškou.
2. K čomu prispieva utrpenie?
K duchovnému zdokonaľovaniu. K pokore i dôvere voči Bohu.

obidve sily jin-jang. Jang je symbol tepla, sily, mužnosti. Jin predstavuje chladné, slabé, ženské... Tao neznamená nič iného "cestu univerza". Tao je prvý a najdôležitejší princíp a tak stojí nad samotným Bohom. Je to "univerzálna kozmická energia za všetkým prírodným poriadkom..". Tao má dve podoby, jin a jang.

Tie sú voči sebe v protiklade a predsa sú jedno. V taoizme nie sú, ako nás učí Biblia, dve spoluzápasiace sily svetla a tmy, Boh a Satan. Dobro a zlo v taoizme prichádza z rovnakého prameňa. Jin a jang majú vzťah k súhvezdiám a k prírodným elementom (ohen, drevo,voda...), k ročným obdobiam a k farbám,

k našim náladám a k telesným funkciám. Čínske filozofické systémy sa opakovane pokúšajú všetky tieto vzťah usporiadať" (Granet,M.:Das chinesisches Denken.München 1971). "Tak rozdeľujú tiež ľudské telo na 8 dielov, ktorým priradujú 8 znamení. Tieto sa vytvárajú z krátkych a dlhých (trámov), ktoré sú preložené cez seba v troch polohách a preto sa nazývajú trigramy. Používali sa skôr predovšetkým majstrami vešteckého umenia na určenie diagnózy" (Pfeifer,S.: Gesundheit um jeden Preis? 2.Auflage, Geisen 1980).

Pripravili oMZ a oMK.

Farské oznamy

- dňa 08.02.2009 sa uskutoční *d'alšia z duchovných obnov farnosti*. Viesť ju budú bratia a sestry z Komunity blahoslavenstiev z Okoličného. Podrobný program bude včas zverejnený;
- vo farnosti úspešne pokračuje *kantorský kurz* (vždy v pondelok od 19:00). V *nedelu 18.01.2009 o 18:00* bude prvé *stretnutie* záujemcov k *založeniu speváckeho cirkevného zboru v našej farnosti*. Srdečne pozývame všetkých záujemcov;
- od utorka 20.01.2009 po večernej sv. liturgii (od 19:00) začíname cyklus prednášok a videoprojekcií pod názvom *Misijné cesty apoštola Pavla*.

otvorenom mori pri prístave Katar (Čierna Hora). Loď sa poškodila do takej miery, že nemohla pokračovať v ceste. No na príhovor k mučeníkovi sa zázračným spôsobom nepotopila a dostala sa do prístavu. Z vďačnosti potom postavili na brehu veľkú baziliku zasvätenú práve sv. Trifónovi. Úcta k tomuto svätcovi sa veľmi rýchlo rozšírila po celom pobreží Jadranského mora. Časti jeho pozostatkov sa postupne dostali do rôznych kostolov, tiež aj do Ríma, kde ich uložili v bazilike sv. Augustína. Sviatok sv. Trifóna sa slávi v miestnej cirkvi 10. novembra, na výročie prenesenie kostí mučeníka z Kataru do Ríma. V Rímskom martyrológiu je jeho spomienka datovaná na 1. februára.

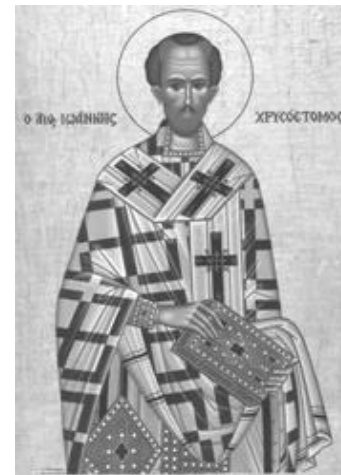
Podľa www.knazi.sk, spracovali oMZ a oMK.

Predstavujeme učiteľov Cirkvi

Sv. Ján Zlatoústý, biskup a učiteľ Cirkvi, sviatok: 13. november, 30. január

Význam mena Ján: Boh je milostivý (hebr.)

Sv. Ján Zlatoústý sa narodil v Antiochii medzi r. 340-350. Jeho rodičia boli pravdepodobne kresťania. Otec bol zrejme rímskeho pôvodu a bol vyšším vojenským dôstojníkom. Zomrel však krátko po narodení Jána. Ján mal jednu staršiu sestru, zdá sa však, že aj tá zomrela ešte v detskom veku. Matka Antusa bola gréckeho pôvodu. Keď ovdovela, mala

asi dvadsať rokov, no viac sa nevydala, všetky sily chcela venovať výchove syna. Chlapec bol veľmi bystrý, vynikal rozhodnosťou a jasnosťou úsudkov. Získal veľmi dobré vzdelanie v literatúre a rečníctve. Potom chcel pokračovať v právnických štúdiách. No pohľad na úskoky v súdnictve ho znechutil. Na radu svojho priateľa Bazila sa radšej zahĺbil do čítania Sv. Písma. V

roku 368 bol pokrstený, keďže v tých časoch bolo celkom bežné, že sa nechávali ľudia krstiť až ako dospelí.

V roku 372 sa Ján odobral do hôr, aby tam v spoločnosti mníchov a pustovníkov mohol žiť jedine pre Boha. Takto žil šesť rokov. Veľa čítal Sv. Písmo a písal. Po šiestich rokoch sa vrátil do Antiochie, aby mohol byť apoštolsky činný. V roku 386 bol vysvätený za kňaza. Ako

miesto kazateľa mu určili Antiochiu. Tam pôsobil dvanásť rokov. Bolo to veľké mesto, malo asi stopäťdesiat tisíc obyvateľov, z toho dve tretiny kresťanov. Bol veľmi horlivý. Nazvali ho Zlatoústym (grécky Chrysostomos), keďže veľmi brilantne a zapálene hovorieval o Božích pravdách. Dňa 28. februára bol vysvätený za biskupa a ustanovený za

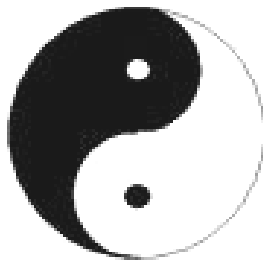
carihradského patriarchu, aj napriek svojmu nesúhlasu.

Ján aj ako patriarcha Carihradu žil veľmi prísny životom. Drahý nábytok po svojom predchodcovi predal, peniaze rozdal chudobným, vyhýbal sa spoločnosti a zábavám, nikdy neusporadúval hostiny. Usiloval sa pozdvihnúť úroveň kňazov – tak duchovnú, ako aj vzdelanostnú. Bol veľmi horlivý aj voči veľmožom a ostatným. Napomínal aj cisárovnú Eudoxiu, ktorá bola pyšná, lakomá a utláčala ľud.

Biskupi, poplatní cisárovnjej, sa zhromaždili, zosadili Jána z hodnosti carihradského patriarchu a požiadali cisára, aby Jána vypovedal do vyhnanstva. Ľud sa proti tomu búril, avšak slabý cisár sa nevedel postaviť proti cisárovnjej a jej spoločnosti. Ján sa radšej sám vydal do rúk cisárovi, aby zabránil krviprelievaniu. Ľudia sa však zhromaždili a tiahli k cisárskemu palácu. Vtedy sa zľakla aj Eudoxia a Jána prepustili. V roku 403 ho však znovu dala uväzniť a roku 404 ho odviekli – už ako starca – do vyhnanstva do mesta Kukusus (dnes Göksum) v Arménsku. Bol to pustý kraj. Zovšadiaľ však k Jánovi prichádzali ľudia, aby mu prejavili svoju úctu a aby z jeho úst počuli výklad Božieho slova.

KATECHÉZA: Taoizmus

Po páde železnej opony sme sa aj my na Slovensku stali svedkami udalostí, ktoré zasiahli aj do duše človeka pod rúškom starostlivosťou o ľudské zdravie.

Zrazu sa objavilo široké spektrum meditačných cvičení, pôsobiacich ako liečebné metódy. Mnohé z nich majú svoj pôvod vo Východných

Zvesti chodili stále o ňom aj do Carihradu. Zastal sa ho aj pápež Inocent I. V roku 407 teda Jána vypovedali ešte ďalej, až k úpätí Kaukazu do Potiontu. Počas cesty mu nedopriali ani oddych, za každého počasia musel pochodovať. 13. septembra prišli do malej osady. Tam si chcel Ján aspoň na chvíľu odpočinúť. Cítil, že sa blíži koniec. Odložil svoje šaty, obliekol sa iba do bieleho ako na svadbu. a rozdal všetko, čo ešte mal. Noc strávil pri hrobe mučenika sv. Baziliska, ktorý tam bol pochovaný. Ten sa mu zjavil a povedal mu, že na druhý deň budú už spolu v nebeskej sláve. Skutočne, 14. septembra, sotva nastúpil na pochod, spadol na zem. Odniesli ho do svätyne sv. Baziliska, kde svoj život aj dokončil, opakujúc svoj obľúbený vzdych: „Bud' chvála Pánovi za všetko. Amen.“

Pochovali ho vedľa sv. Baziliska, no roku 438 jeho pozostatky preniesli do Carihradu. V 13. storočí jeho telo previezli do starej vatikánskej baziliky sv. Petra v Ríme. Ján zanechal po sebe najobsiahlejšie dielo zo všetkých východných gréckych otcov. Sú tam výklady Svätého Písma, homílie a listy. Roku 1568 dostal titul doktor Eucharistie. Je patrónom kazateľov.

Podľa www.knazi.sk, spracoval oMZ.

náboženstvách. Jedným z nich je aj Tai - či - čuan, ktorý sa často propaguje ako zdravotná gymnastika majúca liečebné účinky a takisto ako určitý druh sebaobrany, zložený z rôznych zostáv, ktoré majú rôzne názvy ako napr. chyť vtáka za chvost, zasuň ihlu do morského dna atď. Tento druh cvičenia má svoj pôvod v taoizme. Človek sa týmto cvičením v skutočnosti usiluje o harmóniu duše a tela, ktorá má svoj pôvod v taoizme.

Taoizmus založil konfuciansky učenc Čang - Tao - Ling v druhom storočí. Vo svojom učení vyzdvihuje dobré a zlé skutky, ktoré rozhodujú o osude ľudskej duše. Neskôr sa toto učenie rozdelilo na niekoľko smerov, no všetky si zachovali spoločné znaky, ktoré možno zhrnúť asi takto: Uctievanie neba i zeme, vody, ovládnutie tela a prenasledovanie zlých duchov. Meditácia očistí ducha a telo a prijíma sa ako prostriedok na dosiahnutie nesmrteľnosti. Učiteľ odovzdáva žiakom cestu - tao, poučenie. Ďalej hovorí o mantrách, ktoré je potrebné odriekať k dosiahnutiu nesmrteľnosti.

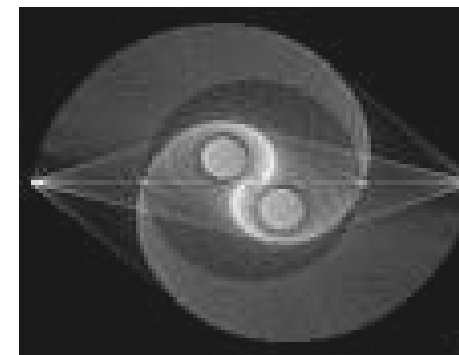
Čo by si mal všimnúť dnešný kresťan na taoizme? Tým, že prijme taoizmus v podobe meditačnej gymnastiky, začína sa vedome otvárať zlému duchu. A tým prestupuje zákon Boží, lebo si vtedy vytvára modlu, druhého boha. Keď začne svoj život podriaďovať tomuto učeniu, tak sa vedome zrieka Boha, pretože

tieto cvičenia a meditácie sú postavené na nesprávnom základe, ktorý je založený hriešnym človekom, tak aby pripravoval kresťanov o vieru v pravého Boha a spásu ich duší.

Čo sa týka zdravotných účinkov týchto cvičení a meditácií sú za príliš vysokú cenu, za hriech a za zatratenie ľudskej duše a tiež s medicínskeho pohľadu sú vedecky nepodložené.

Každý kresťan si musí uvedomovať, že uzdravenie ako telesné tak aj duševné dosiahne skrze vieru v Ježiša Krista a nie taoizmom.

Citát z knihy Bludné cesty ke zdraví, JUPOS, Ostrava 1992: *"Taoizmus je staré čínske náboženstvo, ktoré sa hlási k povestnej*

filozofii Lao-C'e. Už dávno pred Lao-C'e boli v starej Číne špekulácie prírodnej sile, ktorá vytvorila tento svet. Táto kozmická sila sa volala Tao a jej rôzne pôsobenie vyvolalo